



# 9

## ทางเลือกจัดการเศษวัสดุทางการเกษตร

### เกษตรกรไทยร่วมใจ หยุดเผาในพื้นที่เกษตรอย่างยั่งยืน



#### ลดต้นทุน



#### เพิ่มรายได้

1

#### ไถกลบแทนการเผา



การไถกลบเป็นการเพิ่มปุ๋ยให้ดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้ถึง 261 บาทต่อไร่

2

#### ผลิตปุ๋ยอินทรีย์



ทำปุ๋ยอินทรีย์จากเศษวัสดุ กดแทนปุ๋ยเคมี ลดต้นทุนการใช้ปุ๋ย 6 บาทต่อกิโลกรัม

3

#### เลี้ยงสัตว์



นำมาทำอาหารหมัก เช่น ฟางข้าวหมัก ลดต้นทุนอาหารสัตว์ 3.83 บาทต่อกิโลกรัม

4

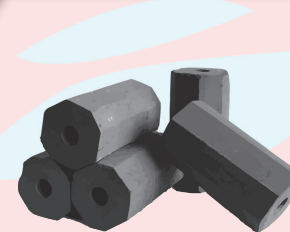
#### วัสดุเพาะปลูก



นำซังข้าวโพด หรือฟางข้าว มาทำวัสดุเพาะปลูก ลดต้นทุน 3 - 10 บาทต่อกิโลกรัม

5

#### พลังงานทดแทน



ผลิตเป็นเชื้อเพลิงอัดแท่ง หรืออัดก้อน ขายได้ 20 บาทต่อกิโลกรัม

6

#### เพาะเห็ด



สร้างอาหาร สร้างรายได้ ขายได้ 110 บาทต่อกิโลกรัม

7

#### ผลิตฟางอัดก้อน



อัดฟางเป็นก้อน ขายได้ 30 บาทต่อก้อน หรือ 750 บาทต่อไร่

8

#### ส่งโรงไฟฟ้าชีวมวล



ส่งจำหน่ายที่โรงไฟฟ้าชีวมวล ขายได้ 600 - 1,700 บาทต่อตัน

9

#### แปรรูปเพิ่มมูลค่า



แปรรูปเป็นสินค้าอื่น เช่น กระถางต้นไม้ กระดาษฟางข้าว เป็นต้น

#### ตัวอย่าง โมเดลชุมชนต้นแบบปลอดการเผา

##### “ฟางทองคำ” ที่บางระกำโมเดล จังหวัดพิษณุโลก

บางระกำโมเดล จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วยพื้นที่บางส่วนของ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอพรหมพิราม อำเภอบางระกำ และอำเภอดุสิต มีพื้นที่การปลูกข้าวนาปรัง ปีการผลิต 2565/2566 ประมาณ 160,000 ไร่ สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลกได้จัดกิจกรรมรณรงค์ “ฟางทองคำ” เพื่อส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าฟางข้าว โดยเปรียบเหมือนทองคำ ซึ่งนำไปอัดก้อนขายหลังเก็บเกี่ยวและลดการเผาในพื้นที่การเกษตร เฉพาะที่บางระกำโมเดล ฟางข้าวสร้างรายได้กว่า 15 ล้านบาท และยังช่วยลดจุด Hotspot ค่าความร้อนและฝุ่น PM 2.5 ลงได้มาก นอกจากนี้ ยังได้ขยายผลนำไปใช้กับพื้นที่นอกบางระกำโมเดล จำนวนกว่า 500,000 ไร่ รวมแล้วเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปรัง ปีการผลิต 2565/2566 ทั้งในและนอกพื้นที่บางระกำโมเดล มีรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายฟางข้าวกว่า 100 ล้านบาท เลยทีเดียว !!!

